

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Itsehallintoalueiden rahoitusmalli – tilannekatsaus valmisteluun

6.11.2015

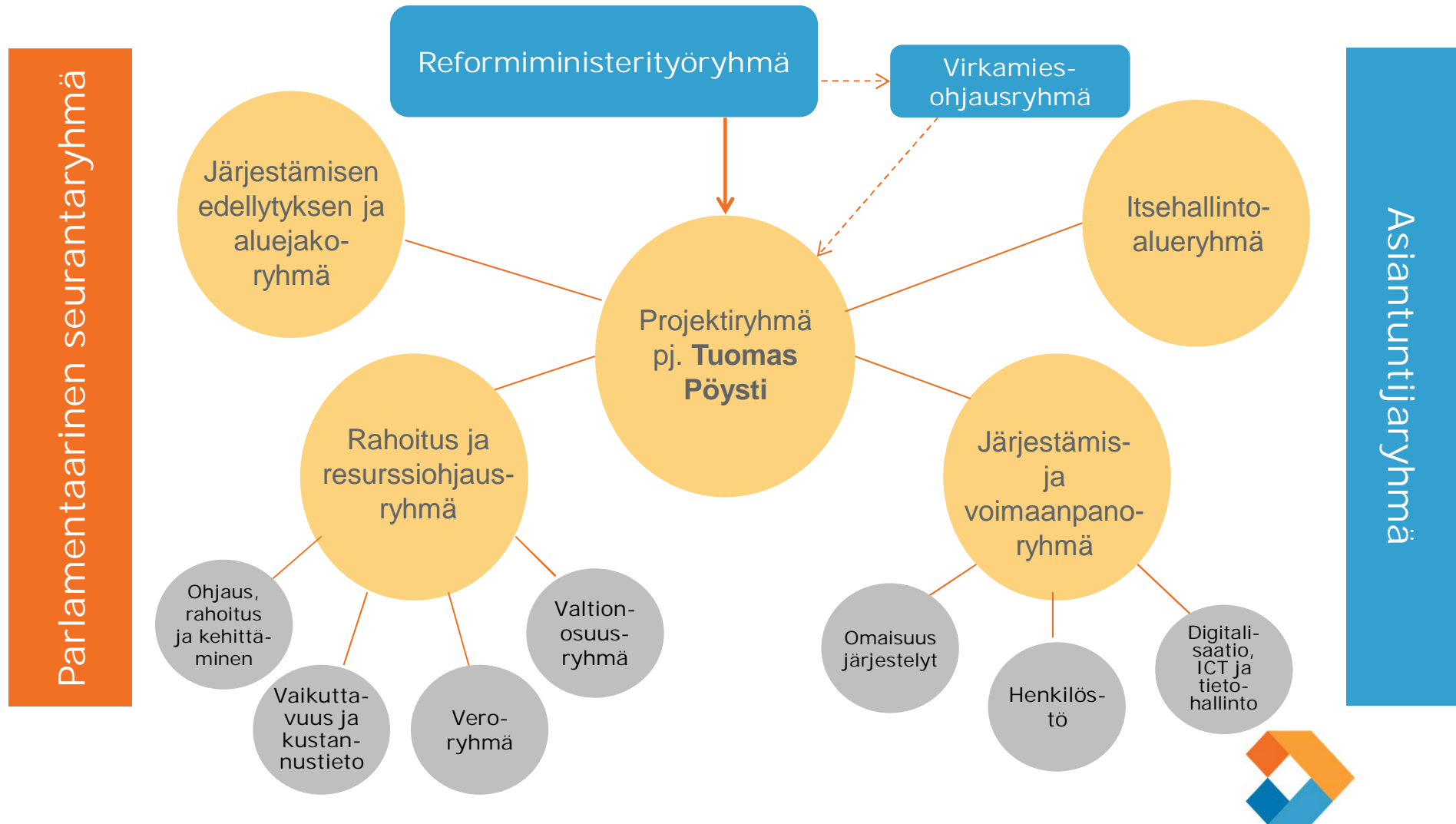

Hallitusohjelman tavoitteet uudistukselle

- Hallitus on asettanut uudistukselle tavoitteeksi kustannusten hallinnan ja hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisen
- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen sisällytetään kustannusten tehokkaan hallinnan toteuttava budjettikehysjärjestelmä.
- Uudistuksella tavoitellaan julkisen talouden kestävyuden parantamista ja pidemmällä aikavälillä 3 mrd. euron säästöjä julkisessa taloudessa.

Sote-uudistuksen valmistelun ja itsehallintoalueiden perustamisen valmisteluorganisaatio

Rahoitus- ja resurssiohjausryhmä

- Pj Tuomas Pöysti
- Neljä alaryhmää:
 - Veroryhmä: verolainsäädännön muutokset
 - Valtionosuusryhmä: kunnille jäävien tehtävien rahoitus
 - Ohjaus, rahoitus ja kehittäminen: rahoituksen kohdentaminen alueille, resurssi- ja sisältöohjaus
 - Vaikuttavuus ja kustannustieto: ohjauksen tietoperusta
- Tiivis yhteistyö mm. itsehallintoaluaryhmän ja omaisuusjärjestelyt-ryhmän kanssa

Keskeisiä kysymyksiä

- Miten rahoituksen siirto kunnilta itsehallintoalueille toteutetaan?
 - Verotus ei saa kiristyä millään tulotasolla eikä kokonaisveroaste saa nousta
 - Kuntavaikutukset eivät saa olla kohtuuttomia
- Miten kuntiin jäävät tehtävät rahoitetaan ja miten kuntien valtionosuusjärjestelmää tulee uudistaa?
 - Kunnille jää vastuuta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä
- Ns. sote-budjettikehysjärjestelmän valmistelu: millaisella taloudellisella ohjauksella kustannusten hallinta toteutuu?
- Miten valtion rahoitus kohdennetaan IH-alueille? Millaista tasausta tarvitaan?

Tehdään selvitys vaihtoehtoisista rahoitusmalleista

A. Täysi valtionrahoitus

- Itsehallintoalueiden rahoitus tulee kokonaan valtion talousarviosta
- Alueella ei ole verotusoikeutta
- Valtio vastaa alijäämien kattamisesta
- Miten pehmeän budjettirajoitteen ongelmaa voisi pienentää?

B. Valtionrahoitus ja itsehallintoalueiden verotusoikeus

- Jos alueella verotusoikeus, niin rahoitus- ja järjestämisvastuu osittain samoissa käsissä – vallan ja vastuun tasapaino
 - => paremmat kannustimet hyvään taloudenpitoon?
- Missä määrin valtio kantaa kuitenkin vastuun alueiden mahdollisten alijäämien kattamisesta?
- Verotuksen koordinaatio voi vaikeutua, jos verottavien tasojen lukumäärä kasvaa

”Sote-budjettikehys” on usean ohjauskeinon muodostama kokonaisuus

- Resurssiohjauksen keinot riippuvat mm. valittavasta rahoitusmallista, itsehallinnolle annetusta sisällöstä ja alueiden lukumäärästä.
- Julkisen talouden kokonaisohjauksen ja yksittäisen alueen taloussäännösten tulee ohjata samaan suuntaan
- Sisältöohjauksen tulee olla yhdenmukaista resurssiohjauksen kanssa.

IH-alueiden resurssiohjauksen osalta selvitetään mm. seuraavia kysymyksiä:

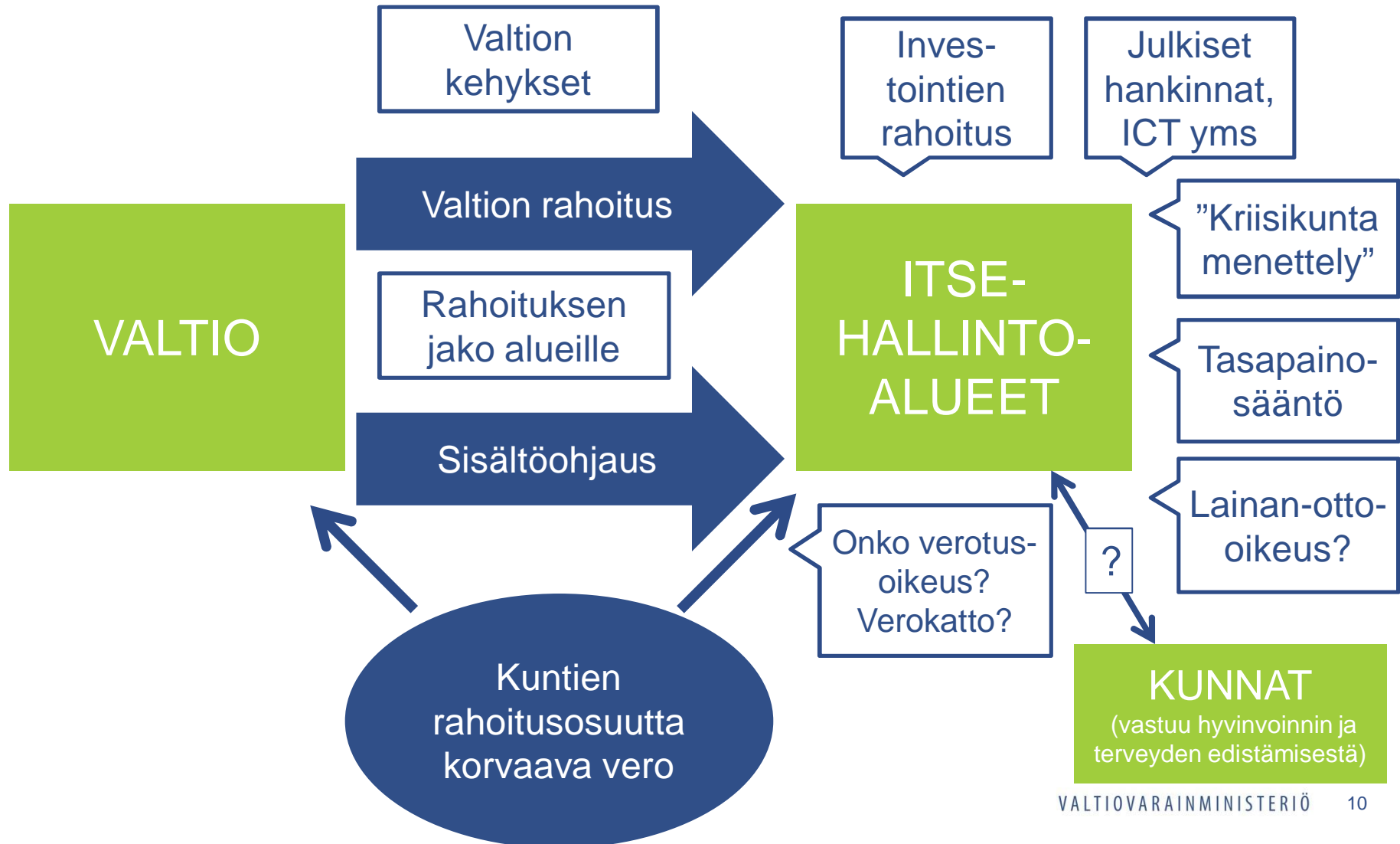
- Julkisen talouden suunnitelman kehittäminen: rahoitusasematavoitteet ja muut tavoitteet, valtion kehyksiin sisältyvä budjettirajoite sote-menoille
- Itsehallintoalueen talouden hoitoa koskevat säännökset: tasapainotavoite, alijäämien kattaminen, onko lainanotto-oikeus
- Investointien ohjaus ja rahoitus
- Tarvitaanko verokattoa
- Kriisikuntamenettelyä vastaava menettely IH-alueille
- Valtion ja itsehallintoalueiden välinen ohjausprosessi ja -menettelyt

Julkisen talouden suunnitelma
Valtion talousarvio

Valtion (STM, VM) ja alueiden välinen neuvottelumenettely

Keskitetty
investointien ohjaus

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Tanja Rantanen
Neuvotteleva virkamies
Puh. 0295 16001 (vaihde)
Lisätieto: etunimi.sukunimi@vm.fi
www.vm.fi

Valtiovarainministeriön viestintä
vm-viestinta@vm.fi
Mediapalvelunumero (arkisin 8–16) 02955 30500

